Downloaded via the EU tax law app / web

Edizzjoni Provvi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

3 ta' Lulju 2019 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Valur taxxabbli – Tnaqqis – Prin?ipju ta' newtralità fiskali – Kuntratt ta' leasing finanzjarju xolt min?abba nuqqas ta' pagament tal-iskadenzi – Avvi? ta' revi?joni – Kamp ta' applikazzjoni – Tran?azzjonijiet taxxabbli – Provvista ta' o??etti mwettqa bi ?las – Pagament ta' "kumpens" ta' xoljiment sat-tmiem tal?kuntratt – ?urisdizzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja"

Fil-Kaw?a C?242/18,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Varhoven administrativen sad (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Bulgarija), permezz ta' de?i?joni tas-26 ta' Marzu 2018, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta' April 2018, fil-pro?edura

"UniCredit Leasing" EAD

vs

Direktor na Direktsia "Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika" – Sofia pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (NAP),

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn J.-C. Bonichot (Relatur), President ta' Awla, C. Toader, A. Rosas, L. Bay Larsen u M. Safjan, Im?allfin,

Avukat ?enerali: N. Wahl,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al "UniCredit Leasing" EAD, minn I. Dimitrova u M. Raykov, advokati,

– g?ad-Direktor na Direktsia "Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika" – Sofia pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (NAP), minn N. Kalistratov, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Bulgaru, minn E. Petranova u T. Mitova, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal, Y. Marinova u P. Mihaylova, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 90 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006, L 347, p. 1, iktar ’il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn “UniCredit Leasing” EAD (iktar ’il quddiem “UniCredit”), minn na?a, u d-Direktor na Direktsia “Obzhlavane i danachno-osiguritelna praktika” – Sofia pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (NAP) (id-Direttur tad-Direttorat “Appell u Prassi fil-Qasam ta’ Tassazzjoni u ta’ Sigurtà So?jali” ta’ Sofia tal-A?enzija Nazzjonali tad-D?ul Pubbliku (NAP), il-Bulgarija) (iktar ’il quddiem id-“Direktor”), min-na?a l-o?ra, dwar ir-rifjut ta’ dan tal-a??ar li jawtorizza regolarizzazzjoni tal-ammont tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar ’il quddiem il-“VAT”) tal-input im?allsa u relatata mal-iskadenzi mhux im?allsa ta’ kuntratt ta’ leasing finanzjarju.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

L-Att ta’ Ade?joni tar-Repubblika tal-Bulgarija mal-Unjoni Ewropea

3 Skont l-Artikolu 2 tal-Att dwar il-kondizzjonijiet ta’ l-ade?joni tar-Repubblika tal-Bulgarija u tar-Rumanija u l-a??ustamenti lit-trattati li fuqhom hija stabbilita l-Unjoni Ewropea (?U 2005, L 157, p. 203):

“Mid-data ta’ l-ade?joni, id-disposizzjonjiet tat-Trattati ori?inali u l-atti adottati mill-istituzzjonijiet u l-Bank ?entrali Ewropew qabel l-ade?joni g?andhom jorbtu lill-Bulgarija u lir-Rumanija u g?andhom japplikaw f'dawk l-Istati bil-kondizzjonijiet kif elenkati f'dawk it-Trattati u f'dan l-Att.”

Id-Direttiva dwar il-VAT

4 L-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva dwar il-VAT jipprovdi:

“ It-transazzjonijiet li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?all-VAT:

a) il-provvista ta’ merkanzija mag?mula bi ?las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali”.

5 L-Artikolu 14 ta’ din id-direttiva jipprovdi:

“1. ‘Provvista ta’ merkanzija’ [kunsinna ta’ o??etti] g?andha tfisser it-trasferiment tad-dritt ta’ sid li jiddisponi minn proprjetà tan?ibbli.

2. Flimkien mat-transazzjonijiet imsemmija fil–paragrafu 1, kull wa?da minn dawn li ?ejjin g?andha ti?i kkunisdrata b?ala provvista ta’ merkanzija:

a) it-trasferiment, b’ordni ta’ jew f’isem awtorità pubblika jew skond il-li?i, tad-dritt ta’ proprjetà bi ?las ta’ kumpens;

b) il-konsenja materjali ta' merkanzija skond kuntratt g?all-kiri ta' merkanzija g?al ?ertu ?mien, jew g?all-bejg? ta' merkanzija mag?mul bi ?las akkont, li jipprovdi li normalment proprjeta' g?andha tg?addi mhux aktar tard minn meta jsir l-a??ar ?las akkont;

c) it-trasferiment ta' merkanzija skond kuntratt li bih tit?allas kummissjoni meta jsir xiri jew bejg?.

3. L-Istati Membri jistg?u jikkunsidraw l-g?otja ta' ?ertu xog?lijiet ta' kostruzzjoni b?ala provvista ta' merkanzija."

6 L-Artikolu 63 tal-imsemmija direttiva jipprovdi:

"G?andu jkun hemm avveniment li jag?ti lok g?al ?las u l-VAT g?andha ti?i imposta meta l-merkanzija jew is-servizzi huma pprovduti."

7 L-Artikolu 73 tal-istess direttiva jipprevedi:

"Fir-rigward tal-provvista ta' merkanzija jew servizzi, minbarra kif imsemmi fl-Artikoli 74 sa 77, l-ammont taxxabbli g?andu jinkludi dak kollu li jikkostitwixxi ?las miksub jew li g?andu jinkiseb mill-fornitur, g?all-provvista, mill-konsumatur jew parti terza, inklu?i s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tal-provvista."

8 L-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT huwa fformulat kif ?ej:

"1. Fil-ka? ta' kan?ellazzjoni, ?a?da jew nuqqas ta' pagament totali jew parzjali, jew fejn il-prezz hu mnaqqas wara li l-provvista tkun saret, l-ammont taxxabbli g?andu ji?i ridott g?aldaqstant skont kondizzjonijet li ji?u stabbiliti mill-Istati Membri.

2. Fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las totali jew parzjali, l-Istati Membri jistg?u jidderogaw mill-paragrafu 1."

9 L-Artikolu 273 tal-imsemmija direttiva jipprovdi:

"L-Istati Membri jistg?u jimponu obbligi o?rajn li jidhrulhom me?tie?a biex ji?guraw il-?bir korrett ta' VAT u biex ma ssirx frodi, so??ett g?all-?tie?a ta' trattament indaqs bejn transazzjonijiet domesti?i u transazzjonijiet li jsiru bejn Stati Membri minn persuni taxxabbli u sakemm dawn l-obbligi, fin-negozju bejn Stati Membri, ma jag?tux lok g?al formalitajiet konnessi mal-qsim ta' fruntieri.

L-g?a?la skond l-ewwel paragrafu ma tistax tintu?a biex timponi obbligi tal-fatturazzjoni addizzjonali aktar minn dawk stabbiliti fil-Kapitolu 3".

Id-dritt Bulgaru

10 Skont l-Artikolu 6 ta?-Zakon za danak varhu adovenata stadost (il-Li?i dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mi?jud) (DV Nru 63 tal-4 ta' Awwissu 2006, fis-se?? mill-1 ta' Jannar 2007, iktar 'il quddiem i?-"ZDDS"):

"(1) 'Provvista ta' o??etti' fis-sens ta' din il-li?i tfisser it-trasferiment tad-dritt g?all-proprjetà jew ta' dritt reali ie?or fuq l-o??etti.

G?all-finijiet ta' din il-li?i, jitqies ukoll b?ala 'provvista ta' o??etti':

[...]

3. (kif emendat mid-DV Nru 101 tal-2013, fis-se?? mill-1 ta' Jannar 2014) Il-provvista effettiva tal-

o??etti b'e?ekuzzjoni ta' kuntratt ta' leasing finanzjarju li jipprevedi espli?itament it-trasferiment tad-dritt g?all-proprjetà fuq dawn l-o??etti; din id-dispo?izzjoni g?andha tapplika wkoll meta l-kuntratt ta' leasing finanzjarju jipprevedi biss g?a?la ta' trasferiment tal-proprjetà fuq l-o??etti u li s-somma tal-kirjiet dovuti skont l-imsemmi kuntratt, ming?ajr l-interessi ta?t il-punt 1 tal-Artikolu 46(1), tkun identika g?all-prezz normali tal-o??etti fid-data tal-provvista [...]."

11 L-Artikolu 115 ta?-ZDDS jipprevedi:

"(1) Fil-ka? ta' bidla fil-valur taxxabbli jew fil-ka? ta' xoljiment ta' provvista li fir-rigward tag?ha tkun in?ar?et fattura, il-fornitur g?andu jo?ro? nota relatata ma' din il-fattura.

(2) (issupplimentat bid-DV Nru 97 tal-2016 fis-se?? mill-1 ta' Jannar 2017) In-nota g?andha tin?are? fi ?mien ?amest ijiem mill-avveniment imsemmi fil-paragrafu 1, u meta tkun tikkon?erna provvista li g?aliha tkun in?ar?et fattura, li tindika l-VAT iffatturat fuq il-?las ta' akkont, fi ?mien ?amest ijiem mid-data tar-rimbors, tal-kumpens jew mill-?las b'mod ie?or tal-ammont tal-akkont previst, g?all-ammont irrimborsat, ikkumpensat jew im?allas b'mod ie?or.

(3) Tin?are? nota ta' debitu fil-ka? ta' ?ieda fil-valur taxxabbli u tin?are? nota ta' kreditu fil-ka? ta' tnaqqis fil-valur taxxabbli jew fil-ka? ta' xoljiment tat-tran?azzjoni.

(4) Minbarra l-elementi essenzjali msemmija fl-Artikolu 114, nota relatata ma' fattura g?andha tispe?ifika b'mod obbligatorju:

1. in-numru u d-data tal-fattura li g?aliha tin?are? in-nota;

2. ir-ra?uni g?all-?ru? ta' din in-nota;

(5) Nota g?andha tin?are? f'tal-inqas ?ew? kopji: wa?da g?all-fornitur u o?ra g?ad-destinatarju.

(6) Fil-ka? ta' annullament jew ta' xoljiment ta' kuntratt ta' leasing finanzjarju msemmi fil-punt 3 tal-Artikolu 6(2), il-fornitur g?andu jo?ro? nota ta' kreditu li tikkorrispondi g?ad-differenza bejn il-valur taxxabbli relatat mal-provvista fis-sens tal-punt 3 tal-Artikolu 6(2), u l-ammont li jifdal ta?t l-imsemmi kuntratt, nett mill-VAT skont din il-li?i.

(7) (?did, DV Nru 94 tal-2012, fis-se?? mill-1 ta' Jannar 2013) In-nota li tikkon?erna fattura tista' ma tinkludix l-elementi essenzjali msemmija fil-punti 12, 14 u 15 tal-Artikolu 114(1), [...] ?lief meta tikkon?erna tran?azzjoni li l-post ta' e?ekuzzjoni tag?ha jkun fit-territorju ta' Stat Membru, tran?azzjoni intra-Komunitarja u bejg? ta' o??etti b'distanza."

12 L-Artikolu 116 ta?-ZDDS jipprovdi:

"(1) Ma jistg?ux isiru rettifiki lil jew ?idiet mal-fatturi u man-noti relatati mag?hom. Id-dokumenti m?ejjija jew irrettifikati b'mod ?baljat g?andhom ji?u annullati u g?andhom jin?ar?u dokumenti ?odda.

(2) Huma kkunsidrati wkoll b?ala dokumenti m?ejjija b'mod ?baljat il-fatturi ma?ru?a u n-noti relatati mag?hom li fuqhom ma hijiex indikata l-VAT meta fil-fatt din kellha tkun indikata.

(3) Huma kkunsidrati wkoll b?ala dokumenti m?ejjija b'mod ?baljat il-fatturi ma?ru?a u n-noti relatati mag?hom li fuqhom hija indikata l-VAT meta fil-fatt din ma kellhiex tkun indikata.

(4) Meta dokumenti m?ejjija jew irrettifikati b'mod ?baljat jidda??lu fir-rekords tal-kontabbiltà tal-fornitur jew tad-destinatarju, sabiex ji?u annullati, huwa me?tie? li jitfassal, g?al kull wa?da mill-partijiet, pro?ess verbal li jindika:

1. il-motiv tal-annullament;

2. in-numru u d-data tad-dokument annullat;

3. in-numru u d-data ta' ?ru? tad-dokument il-?did;

4. il-firma tal-persuni li jkunu ?ejjew il-pro?ess verbal g?al kull wa?da mill-partijiet.

(5) Il-kopji kollha tad-dokumenti annullati g?andhom jin?ammu mill-emittent u g?andhom ji?u rre?istrati fil-kontabbiltà tal-fornitur u tad-destinatarju skont ir-regolament ta' implimentazzjoni tal-li?i."

13 Il-paragrafu 9 tad-dispo?izzjonijiet tran?itorji u finali ta?-ZDDS jipprovdi:

"(1) Meta, permezz ta' kuntratt ta' leasing finanzjarju, tkun effettivament twettqet il-provvista tal-o??etti qabel id-d?ul fis-se?? ta' din il-li?i, il-pagamenti sussegwenti kollha (pagamenti mensili ta' rimborsi) fl-e?ekuzzjoni ta' dan il-kuntratt dovuti wara d-d?ul fis-se?? [ta?-ZDDS] g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala tran?azzjonijiet individwali, li l-avveniment li jag?ti lok g?all-?las tag?hom ise?? fid-data tal-?las, jew, jekk tkun qabel, fid-data li fiha l-kuntratt ikun sar e?i?ibbli.

(2) Il-paragrafu 1 g?andu japplika biss jekk, fi ?mien xahar mid-d?ul fis-se?? [ta?-ZDS], il-persuna taxxabbli (il-fornitur) jippre?enta lid-direttorat territorjali tal-A?enzija Nazzjonali tad-D?ul li huwa jkun irre?istrat mieg?u lista li g?andha tinkludi b'mod obbligatorju l-informazzjoni li ?ejja:

1. id-destinatarju skont il-kuntratti msemmija fil-paragrafu 1;

2. in-numru u l-ammont tal-pagamenti mensili abba?i tal-kuntratti kollha li g?alihom ikun in?are? dokument fiskali i?da li ma t?allsux;

3. in-numru u l-ammont tal-pagamenti mensili abba?i tal-kuntratti kollha li g?alihom l-avveniment li jag?ti lok g?al ?las fis-sens tal-paragrafu 1 ser ise?? wara d-d?ul fis-se?? ta' din il-li?i.

(3) Fir-rigward tal-kuntratti mhux inklu?i f'lista ppre?entata skont il-paragrafu 2, g?andu jitqies li, fid-data tad-d?ul fis-se?? [ta?-ZDDS], il-persuna taxxabbli twettaq tran?azzjoni fis-sens tal-punt 3 tal-Artikolu 6(2), li l-valur taxxabbli tag?ha huwa ekwivalenti g?as-somma tal-pagamenti mensili dovuti wara d-d?ul fis-se?? [ta?-ZDDS], ming?ajr il-VAT dovuta fuqhom."

14 L-Artikolu 128 tad-Danachno-osiguritelnia protsesualen kodeks (il-Kodi?i ta' Pro?edura fil-Qasam tat-Taxxi u tal-Kontribuzzjonijiet So?jali) (DV Nru 105 tad-29 ta' Di?embru 2005, fis-se?? mill-1 ta' Jannar 2006, iktar 'il quddiem id-"DOPK") jipprevedi:

"(1) L-ammonti indebiti m?allsa jew mi?bura, fir-rigward ta' taxxi, kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji, multi u sanzjonijiet pekunjarji imposti mid-Dipartiment tad-D?ul, kif ukoll l-ammonti li jistg?u ji?u rrimborsati mill-A?enzija Nazzjonali tad-D?ul skont il-le?i?lazzjoni tat-taxxa jew tas-sigurtà so?jali, g?andhom ji?u kkumpensati mid-dipartimenti tad-d?ul g?ar-rimbors tad-djun pubbli?i e?i?ibbli mi?bura mill-A?enzija Nazzjonali tad-D?ul. Huwa possibbli li jing?ata kumpens b'dejn preskritt meta d-dejn tad-debitur ikun sar e?i?ibbli qabel ma ji?i preskritt. [...]"

15 L-Artikolu 129 tad-DOPK jipprovdi:

"(1) Il-kumpens jew ir-rimbors jista' jitwettaq fuq l-inizjattiva tal-amministrazzjoni fiskali jew fuq talba bil-miktub tal-persuna kkon?ernata. It-talba g?al kumpens jew g?al rimbors g?andha ti?i e?aminata jekk din titressaq fil-?ames snin sussegwenti g?all-1 ta' Jannar tas-sena ta' wara dik li fiha jkun se?? l-avveniment li jag?ti lok g?ar-rimbors, sakemm il-li?i ma tipprovdix mod ie?or. [...]

[...]

(3) (issupplimentat DV Nru 108 tal-2007) L-avvi? ta' kumpens jew ta' rimbors g?andu jin?are? f'terminu ta' 30 ?urnata mir-ri?ezzjoni tat-talba jekk ma jkun ?ie ordnat l-ebda kontroll qabel l-iskadenza ta' dan it-terminu. Anki fil-ka? ta' kumpens jew ta' rimbors, inklu? meta l-avvi? imsemmi fl-ewwel sentenza jkun is-su??ett ta' rikors, id-djun ta' taxxi u ta' kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji jistg?u jkunu su??etti g?al kontroll. Jekk l-avvi? ikun is-su??ett ta' rikors kontenzju?, il-?ru? ta' avvi? ta' revi?joni huwa possibbli sakemm tid?ol fis-se?? id-de?i?joni ?udizzjarja. [...]

(7) L-avvi?i ta' kumpens jew ta' rimbors jistg?u ji?u kkontestati skont il-modalitajiet ta' appell kontra dawn l-avvi?i ta' revi?joni."

16 L-Artikolu 133 tar-DOPK jipprovdi:

"(1) Dejn ta' taxxi jew ta' kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji kkonstatati minn avvi? ta' revi?joni, li da?al fis-se?? u li ma kienx is-su??ett ta' rikors ?udizzjarju, jista' ji?i emendat fuq l-inizjattiva tad-Dipartiment tad-D?ul jew fuq it-talba tal-persuna li hija s-su??ett tal-kontroll.

(2) Id-dejn g?andu jkun emendat g?ar-ra?unijiet li ?ejjin:

1. meta jinqalg?u ?irkustanzi ?odda jew provi ?odda bil-miktub li huma essenzjali sabiex ji?u kkonstatati d-djun ta' taxxi jew ta' kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji li l-persuna, jew id-dipartiment, li ?ar?et l-avvi? ta' revi?joni ma setg?etx tkun taf bihom qabel:

a) il-?ru? tal-avvi? ta' revi?joni, meta dan l-avvi? ma kienx is-su??ett ta' rikors;

b) id-d?ul fis-se?? tal-avvi? ta' revi?joni, meta dan l-avvi? kien is-su??ett ta' rikors.

2. meta ji?i kkonstatat minn qorti debitament adita li l-ispjegazzjonijiet bil-miktub mog?tija minn terz, il-konklu?jonijiet ta' esperti, id-dikjarazzjonijiet bil-miktub, li abba?i tag?hom huwa kkonstatat id-dejn tat-taxxa jew tal-kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji, huma foloz jew li d-destinatarju tal-avvi?, ir-rappre?entant tieg?u, jew id-Dipartiment tad-D?ul li kien involut fil-konstatazzjoni tat-taxxi jew tal-kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji jew li e?amina r-rikors kontra l-avvi? ta' revi?joni, ikun wettaq reat kriminali.

3. meta l-konstatazzjoni tad-dejn tkun ibba?ata fuq dokument irrikonoxxut b?ala falz, b?ala li fih informazzjoni falza jew li jkun ?ie debitament emendat b'mod ?udizzjarju;

4. meta l-konstatazzjoni tad-data tkun ibba?ata fuq att ta' qorti jew ta' awtorità o?ra tal-Istat li sussegwentement ikun ?ie annullat;

5. meta avvi? ta' revi?joni ie?or kuntrarju, li jkun da?al fis-se??, ikun in?are? fir-rigward tal-istess djun, g?all-istess perijodu u g?all-istess persuna taxxabbli. [...]"

17 L-Artikolu 134 tad-DOPK huwa fformulat kif ?ej:

"(1) (issupplimentat DV Nru 94 tal-2015, fis-se?? mill-1 ta' Jannar 2016) Id-Dipartiment tad-D?ul

li jikkonstata ra?uni ta’ modifika skont l-Artikolu 133(2) g?andu jinforma lid-Direttur Territorjali filwaqt li g?andu ji??ustifika l-e?istenza tar-ra?uni. Wara li jkun evalwa l-e?istenza ta’ ra?uni ta’ modifika, id-Direttur Territorjali jista’ jafda jew jidde?iedi li jiddelega kontroll li jippermetti l-modifika tad-djun ta’ taxxi jew ta’ kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji li jkunu di?à ?ew iddeterminati.

(2) Persuna kkon?ernata tista’ tressaq talba bil-miktub quddiem id-Direttur Territorjali, filwaqt li tehme? il-provi li hija tinvoka.

(3) Il-modifika ti?i permessa jekk id-de?i?joni li tordna l-kontroll tin?are? jew it-talba g?al modifika titressaq f’terminu ta’ tliet xhur mill-g?arfien tar-ra?uni ta’ modifika u qabel it-tmiem tal-perijodu previst fl-Artikolu 109.

(4) Fi ?mien 30 ?urnata wara t-tressiq tat-talba msemmija fil-paragrafu 2, id-Direttur Territorjali g?andu jordna jew jirrifjuta kontroll permezz ta’ de?i?joni motivata. G?andha tintbag?at kopja tad-de?i?joni ta’ rifjut lill-persuna li tkun ressqet it-talba, f’terminu ta’ sebat ijiem minn meta tkun ittie?det u mhux iktar tard minn erbatax-il ?urnata wara l-iskadenza tat-terminu previst fl-ewwel sentenza ta’ dan il-paragrafu.

(5) (emendat DV Nru 30 tal-2006, fis-se?? mill-1 ta’ Marzu 2007). Il-persuna kkon?ernata tista’ tippre?enta rikors kontra d-de?i?joni ta’ rifjut f’terminu ta’ erbatax-il ?urnata mir-ri?ezzjoni tad-de?i?joni, u kontra rifjut impli?itu, f’terminu ta’ 30 ?urnata mill-iskadenza tat-terminu g?al twe?iba, quddiem il-qorti amministrattiva kompetenti sabiex te?amina r-rikors inti? kontra l-avvi? ta’ revi?joni. Ir-rikors g?andu ji?i ppre?entat mid-Direttur Territorjali. Il-qorti g?andha tidde?iedi fuq ir-rikors permezz ta’ digriet li ma jistax ji?i kkontestat.

(6) Meta ji?i kkonstatat li d-dejn ta’ taxxi jew ta’ kontribuzzjonijiet so?jali obbligatorji jkun ?ie stabbilit g?al ammont og?la jew inqas minn dak li huwa dovut, g?andu jin?are? avvi? ta’ revi?joni g?ad-differenza. Jekk ikun hemm pagament ?ejjed, dan g?andu ji?i kkumpensat jew irrimborsat permezz tal-avvi? ta’ revi?joni.”

18 L-Artikolu 87 ta?-Zakon za zadalzheniata i dogovorite (il-Li?i dwar l-Obbligi u l-Kuntratti) (iktar ’il quddiem i?-“ZZD”) jipprevedi:

“(1) Jekk id-debitur f’kuntratt sinallagmatiku jonqos milli jwettaq l-obbligi tieg?u g?al ra?uni li tkun attribwibbli lilu, il-kreditur jista’ jxolji l-kuntratt sakemm ikun intimah sabiex iwettaqhom f’terminu xieraq u jkun infurmah li, mal-iskadenza tieg?u l-kuntratt ji?i kkunsidrat b?ala xolt. L-intimazzjoni g?andha ssir bil-miktub jekk il-kuntratt ikun ?ie konklu? bil-miktub. [...]”

19 L-Artikolu 88 ta?-ZZD jipprovdi:

“(1) Ix-xoljiment g?andu effett retroattiv ?lief fil-ka? tal-kuntratti ta’ e?ekuzzjoni su??essiva jew perjodika. Il-kreditur g?andu d-dritt g?al kumpens tad-dannu kkaw?at min-nuqqas ta’ e?ekuzzjoni tal-kuntratt. [...]”

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

20 Fis-6 ta’ Frar 2006, il-kumpannija “BA Kreditanstalt Bulus” EOOD (iktar ’il quddiem “Bulus” jew “sid il-kera”), li fid-drittijiet tag?ha da?let UniCredit, ikkonkludiet ma’ “Vizatel” OOD (iktar ’il quddiem “il-kerrej”) kuntratt ta’ leasing finanzjarju b’g?a?la ta’ xiri, li bis-sa??a tieg?u sid il-kera ntrabat li jixtri bi??a art indikata mill-kerrej, g?all-kostruzzjoni fuq din l-art ta’ binja u sabiex iqieg?ed dan kollu g?ad-dispo?izzjoni tal-kerrej.

21 Dan il-kuntratt ?ie konklu? g?al perijodu ta’ ?dax-il sena li beda jg?addi mill-bidu tax-xahar sussegwenti g?at-trasferiment fi?iku tal-o??ett li huwa s-su??ett tal-kuntratt, b’korrispettiv ta’ kera

mensili. Dan kien jistipula li sid il-kera seta' jittermina l-kuntratt qabel i?-?mien fil-ka? ta' nuqqas ta' ?las ta' mill-inqas tliet kirjiet mill-kerrej u je?i?i l-?las ta' kumpens ugwali g?as-somma tal-kirjiet kollha mhux im?allsa g?at-tul kollu tal-leasing finanzjarju.

22 Fil-5 ta' Di?embru 2006, is-su??ett tal-kuntratt ?ie ttrasferit lill-kerrej u fit-28 ta' Di?embru sussegwenti, sid il-kera ?are? fattura bil-VAT g?all-ewwel skadenza. Permezz ta' avvi? ta' revi?joni tal-14 ta' Frar 2008, l-amministrazzjoni fiskali Bulgara kkonstatat dejn tal-VAT ta' Bulus, ikkalkulat abba?i ta' valur taxxabbli ugwali g?as-somma tal-kirjiet kollha dovuti tul il-perijodu s?i? tal-kuntratt, u sussegwentement attribwielha dejn fiskali li din tal-a??ar kellha fir-rigward tal-awtoritajiet tat-taxxa.

23 G?alkemm sid il-kera kompla jo?ro? fatturi bil-VAT sad-29 ta' Ottubru 2010 u mbag?ad mill-4 ta' Awwissu 2011 sal-31 ta' Awwissu 2012, il-kerrej waqaf i?allas l-iskadenzi dovuti minn April 2009. Min?abba n-nuqqas ta' e?ekuzzjoni in?ustifikabbli mill-kerrej tal-obbligi tieg?u, Bulus temmet il-kuntratt tal-leasing finanzjarju b'mod unilaterali b'effett mis-6 ta' ?unju 2015.

24 Huwa f'dawn i?-?irkustanzi li Bulus talbet, lill-amministrazzjoni fiskali Bulgara, ir-rimbors tal-VAT ikkalkulata fl-avvi? ta' revi?joni tal-14 ta' Frar 2008. Madankollu, it-talba tag?ha ?iet mi??uda b'de?i?joni tad-Dipartiment tad-D?ul kompetenti, li ?ie kkonfermat mid-Direktor.

25 Bulus ippre?entat rikors kontra din id-de?i?joni quddiem l-Administrativen sad Sofia (il-Qorti Amministrattiva ta' Sofija, il-Bulgarija), liema rikors ?ie mi??ud minn din il-qorti.

26 UniCredit, li da?let fid-drittijiet ta' Bulus, ippre?entat appell kontra din is-sentenza quddiem il-Varhoven administrativen sad (il-Qorti Amministrattiva Suprema, il-Bulgarija). B'mod partikolari, hija ssostni li l-Administrativen sad Sofia (il-Qorti Amministrattiva ta' Sofija) kisret id-dritt g?at-tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT fil-ka? ta' xoljiment ta' kuntratt, iggarantit mill-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT.

27 Il-qorti tar-rinviju tqis li d-dritt g?al korrezzjoni tal-valur taxxabbli tal-VAT, meta dan il-valur taxxabbli huwa ddeterminat minn avvi? ta' revi?joni li jkun da?al fis-se??, u mhux b'fattura, ma huwiex applikabbli, peress li huwa att amministrattiv li jikkonstata dejn fiskali. Barra minn hekk u anki jekk ji?i pre?unt li dan id-dritt g?al korrezzjoni huwa applikabbli, g?andha ssir distinzjoni bejn, minn na?a, il-perijodu li fih l-iskadenzi t?allsu mill-kerrej u li fir-rigward tieg?u ma hemmx lok li titwettaq korrezzjoni tal-valur taxxabbli tal-VAT u, min-na?a l-o?ra, il-perijodu li matulu l-iskadenzi ma t?allsux iktar mill-kerrej sax-xoljiment min?abba nuqqas ta' pagament parzjali u li fir-rigward tieg?u l-istabbiliment mill-?did tas-sitwazzjoni pre?edenti g?all-konklu?joni tal-kuntratt huwa, skont id-dritt nazzjonali, impossibbli. Barra minn hekk, jekk ji?i pre?unt li dan huwa ka? ta' nuqqas ta' pagament parzjali, u mhux ta' xoljiment, fis-sens tal-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT, il-qorti tar-rinviju tenfasizza li l-ebda dispo?izzjoni tad-dritt Bulgaru ma tirregola l-modalitajiet ta' tnaqqis tal-valur taxxabbli ffissat b'avvi? ta' revi?joni fil-ka? ta' nuqqas ta' pagament parzjali jew totali.

28 Fl-a??ar nett, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-korrezzjoni tal-valur taxxabbli tal-VAT g?all-perijodu bejn ix-xoljiment tal-kuntratt fit-terminu previst minnu peress li ma huwiex stabbilit, minn na?a, li s-su??ett tal-kuntratt ing?ata lil sid il-kera qabel it-terminu ta' dan il-kuntratt u, min-na?a l-o?ra, li d-djun tal-kerrej t?allsu kollha definittivament b'te?id inkunsiderazzjoni tal-klaw?ola ta' dan il-kuntratt li jipprevedi l-?las lil sid il-kera ta' kumpens fil-ka? ta' xoljiment min?abba nuqqas ta' e?ekuzzjoni in?ustifikabbli.

29 Huwa f'dawn i?-?irkustanzi li l-Varhoven administrativen sad (il-Qorti Amministrattiva Suprema) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

“1) Id-dispo?izzjoni prevista fl-Artikolu 90(1) tad-[Direttiva dwar il-VAT] tippermetti, fil-ka? ta’ xoljiment ta’ kuntratt ta’ leasing finanzjarju, it-tnaqqis tal-ammont taxxabbli u r-rimbors tal-VAT, ikkalkolata fuq il-ba?i ta’ avvi? ta’ revi?joni li da?al fis-se??, fejn l-ammont taxxabbli jirrappre?enta t-total tal-pagamenti mensili dovuti fir-rigward tal-leasing g?all-perijodu kollu tal-kuntratt?

2) Fil-ka? ta’ risposta fl-affermattiv g?all-ewwel domanda: fil-ka? li l-kuntratt ta’ leasing finanzjarju ji?i xolt min?abba n-nuqqas parzjali tal-?las tal-pagamenti dovuti fir-rigward tal-leasing, liema wa?da mill-ipote?ijiet previsti fl-Artikolu 90(1) tad-[Direttiva dwar il-VAT] tista’ ti?i invokata mil-lessor fil-konfront ta’ Stat Membru sabiex jikseb it-tnaqqis tal-ammont taxxabbli g?all-finijiet tal-VAT fir-rigward tal-ammonti tal-pagamenti dovuti li ma sarux fil-perijodu bejn il-waqfien tal-?las u l-mument li fih ?ie xolt il-kuntratt, sa fejn dan ix-xoljiment ma g?andux effett retroattiv, kif tikkonferma klaw?ola f’dan il-kuntratt stess?

3) L-interpretazzjoni tal-Artikolu 90(2) tad-[Direttiva dwar il-VAT] tippermetti li jing?ad li, f’ka? b?al dak ine?ami, hemm deroga mill-paragrafu 1 tal-istess dispo?izzjoni?

4) L-interpretazzjoni tal-Artikolu 90(1) tad-[Direttiva dwar il-VAT] tippermetti li jing?ad li l-kun?ett ta’ xoljiment u?at f’din id-dispo?izzjoni jkopri l-ka?ijiet li fihom, fil-kuntest ta’ kuntratt ta’ leasing finanzjarju ming?ajr g?a?la, il-lessor ma jistax jibqa’ je?i?i ming?and il-lessee l-?las tal-pagamenti dovuti fir-rigward tal-leasing, u dan sa fejn xolja l-kuntratt ta’ leasing min?abba li ma kienx ?ie onorat min-na?a tal-lessee, i?da, skont il-kuntratt, ikollu dritt g?al kumpens fl-ammont tal-pagamenti kollha fir-rigward tal-leasing li ma jkunux t?allsu u li jkunu dovuti sat-tmiem tal-perijodu tal-leasing?”

Fuq il-?urisdizzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja

30 Skont ?urisprudenza stabbilita, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha l-?urisdizzjoni sabiex tinterpreta d-dritt tal-Unjoni biss f’dak li jikkon?erna l-applikazzjoni tieg?u fi Stat Membru ?did mid-data tal-ade?joni ta’ dan tal-a??ar mal-Unjoni Ewropea (sentenzi tal-15 ta’ Settembru 2011, S?aby *et*, C?180/10 u C?181/10, EU:C:2011:589, punt 27, kif ukoll tal-21 ta’ Novembru 2018, V?dan, C?664/16, EU:C:2018:933, punt 34).

31 Minn dan jirri?ulta, b’mod partikolari, li l-Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex il-?urisdizzjoni sabiex tinterpreta d-direttivi tal-Unjoni dwar il-VAT meta l-perijodu ta’ rkupru tat-taxxi inkwistjoni huwa qabel l-ade?joni tal-Istat Membru kkon?ernat mal-Unjoni (sentenza tas-27 ta’ ?unju 2018, Varna Holideis, C?364/17, EU:C:2018:500, punt 18).

32 G?all-kuntrarju, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha ?urisdizzjoni tinterpreta d-dritt tal-Unjoni meta l-fatti tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali huma parzjalment wara d-data ta’ ade?joni tal-Istat Membru mal-Unjoni (sentenza tal-15 ta’ April 2010, CIBA, C?96/08, EU:C:2010:185, punt 15) jew meta dawn jirri?ultaw minn kuntratt konklu? qabel l-ade?joni tal-Istat Membru mal-Unjoni u li din is-sitwazzjoni kompliet ikollha effetti wara din id-data (ara, b’analo?ija, fir-rigward ta’ kuntratt ta’ kon?essjoni, is-sentenza tal-15 ta’ Di?embru 2016, Nemec, C?256/15, EU:C:2016:954, punti 22 u 23, kif ukoll, fir-rigward tal-kostituzzjoni, b’kuntratt, ta’ drittijiet ta’ u?ufrutt, is-sentenza tas-6 ta’ Marzu 2018, SEGRO u Horváth, C?52/16 u C?113/16, EU:C:2018:157, punti 38 u 40).

33 F’dan il-ka?, il-kuntratt ta’ leasing finanzjarju ?ie konklu? fi Frar 2006 u l-VAT saret dovuta b’effett mit-trasferiment fi?iku tal-o??ett li huwa s-su??ett tal-kuntratt f’Di?embru 2006. Il-fatti tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali u l-perijodu ta’ rkupru huma g?alhekk pre?edenti g?all-ade?joni tar-Repubblika tal-Bulgarija mal-Unjoni, fl-1 ta’ Jannar 2007.

34 Madankollu, dan kien kuntratt ta’ e?ekuzzjoni su??essiva li kien je?i?i lill-kerrej sabiex

i?allas tul ?dax-il sena mit-28 ta’ Di?embru 2006 kirjiet su??etti g?all-VAT. G?aldaqstant, is-sitwazzjoni li tirri?ulta minn dan il-kuntratt kompliet ikollha effetti wara d-data tal-ade?joni tar-Repubblika tal-Bulgarija mal-Unjoni.

35 G?alhekk, fid-dawl tal-karatteristi?i spe?ifi?i ta’ dan il-kuntratt u l-persistenza tal-effetti legali tieg?u wara d-data tal-ade?joni ta’ dan l-Istat Membru mal-Unjoni, il-Qorti tal-?ustizzja g?andha ?urisdizzjoni sabiex tie?u konjizzjoni ta’ domandi preliminari li jikkon?ernaw il-konsegwenzi fiskali tal-e?ekuzzjoni tieg?u.

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

36 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li jippermetti, fil-ka? ta’ xoljiment ta’ kuntratt ta’ leasing finanzjarju, tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT ikkalkulat fuq il-ba?i ta’ rata fissa permezz ta’ avvi? ta’ revi?joni fuq il-kirjiet kollha dovuti tul il-perijodu s?i? tal-kuntratt, meta dan l-avvi? ta’ revi?joni da?al fis-se?? u g?alhekk jikkostitwixxi “att amministrattiv stabbli” li jikkonstata dejn fiskali.

37 F’dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-Artikolu 90(1) ta’ din id-direttiva, li jirrigwarda l-ka?ijiet ta’ annullament, ta’ xoljiment, ta’ ri?oluzzjoni, ta’ nuqqas ta’ ?las s?i? jew parzjali jew ta’ tnaqqis fil-prezz wara l-mument li sse?? it-tran?azzjoni, jobbliga lill-Istati Membri li jnaqqsu l-valur taxxabbli tal-VAT u, g?aldaqstant, l-ammont tal-VAT dovut mill-persuna taxxabbli kull darba li, wara l-konklu?joni ta’ tran?azzjoni, parti mill-korrispettiv jew il-korrispettiv kollu ma jin?abarx mill-persuna taxxabbli. Din id-dispo?izzjoni tikkostitwixxi l-espressjoni ta’ prin?ipju fundamentali tad-Direttiva dwar il-VAT, li l-valur taxxabbli huwa kkostitwit mill-korrispettiv ir?evut realment u li l-korollarju tieg?u huwa li l-amministrazzjoni fiskali ma tkunx tista’ ti?bor, b?ala VAT, ammont ikbar minn dak mi?bur mill-persuna taxxabbli (sentenza tas-6 ta’ Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

38 G?andu jitfakkar ukoll li g?alkemm l-Istati Membri jistg?u jipprevedu, skont l-Artikolu 273 tad-Direttiva tal-VAT, l-obbligi li huma jqisu ne?essarji sabiex ji?i ?gurat il-?bir e?att tal-VAT u sabiex ti?i evitata l-frodi, dawn il-mi?uri jistg?u, fil-prin?ipju, jidderogaw mill-osservanza tar-regoli dwar il-valur taxxabbli biss fil-limiti strettament ne?essarji sabiex jintla?aq dan l-g?an spe?ifiku. Fil-fatt, huma g?andhom jaffettwaw l-inqas possibbli l-g?anijiet u l-prin?ipji tad-Direttiva dwar il-VAT u ma jistg?ux, g?alhekk, jintu?aw b’mod li jqieg?du f’dubju n-newtralità tal-VAT (sentenza tas-6 ta’ Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punti 31 u 33).

39 Konsegwentement, il-formalitajiet li g?andhom ji?u ssodisfatti mill-persuni taxxabbli sabiex je?er?itaw, quddiem l-awtoritajiet fiskali, id-dritt li jsir tnaqqis tal-valur taxxabbli g?all-VAT g?andhom ikunu limitati g?al dawk li jippermettu li ji??ustifikaw li, sussegwentement g?all-konklu?joni tat-tran?azzjoni, parti mill-korrispettiv jew il-korrispettiv kollu ma ji?ix mi?bur definittivament. F’dan ir-rigward huma l-qrati nazzjonali li g?andhom jivverifikaw li dan huwa l-ka? ta’ formalitajiet mitluba mill-Istat Membru kkon?ernat (sentenza tas-6 ta’ Di?embru 2018, Tratave, C?672/17, EU:C:2018:989, punt 34).

40 Issa, il-?ru? ta’ avvi? ta’ revi?joni, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma jistax jikkostitwixxi formalità ma?suba sabiex ti?i ?gurata l-impo?izzjoni u ?bir korrett tat-taxxa u sabiex ti?i evitata l-frodi fis-sens tal-Artikolu 273 tad-Direttiva dwar il-VAT.

41 G?alhekk, il-?ru? ta’ avvi? ta’ revi?joni, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ma jistax, fih innifsu, ikun ta’ natura li ji??ustifika li l-persuna taxxabbli ma tkunx tista’ titlob iktar,

sussegwentement, id-dritt tag?ha li tnaqqas il-valur taxxabbli tal-VAT fil-ka? ta' xoljiment tal-kuntratt.

42 Dan huwa l-ka? ukoll, fid-dawl tal-prin?ipji mfakkra iktar 'il fuq, anki fil-ka? li, kif tenfasizza l-qorti tar-rinviju, l-avvi? ta' revi?joni jkun, skont ir-regoli nazzjonali, kiseb natura "stabbli", ji?ifieri li dan ma jkunx jista' ji?i kkontestat iktar.

43 Minn dan isegwi li r-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li jippermetti, fil-ka? ta' xoljiment ta' kuntratt ta' leasing finanzjarju, tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT ikkalkulat fuq il-ba?i ta' rata fissa permezz ta' avvi? ta' revi?joni fuq il-kirjiet kollha dovuti tul il-perijodu s?i? tal-kuntratt, meta dan l-avvi? ta' revi?joni jkun da?al fis-se?? u g?alhekk jikkostitwixxi "att amministrattiv stabbli" li jikkonstata dejn fiskali b'applikazzjoni tad-dritt nazzjonali.

Fuq it-tieni sar-raba' domanda

Fuq l-ammissibbiltà tar-raba' domanda

44 Il-Gvern Bulgaru jsostni li r-raba' domanda hija inammissibbli. Minn na?a, il-klaw?ola li tipprevedi kumpens fil-ka? ta' xoljiment tal-kuntratt min?abba nuqqas ta' e?ekuzzjoni in?ustifikabbli hija invalida min?abba li tmur kontra l-ordni pubbliku fid-dritt nazzjonali. Min-na?a l-o?ra, din id-domanda tirrigwarda kuntratt ta' leasing finanzjarju ming?ajr g?a?la, filwaqt li l-kuntratt inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jinkludi spe?ifikament g?a?la ta' xiri.

45 F'dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li, fil-kuntest tal-kooperazzjoni bejn il-Qorti tal-?ustizzja u l-qrati nazzjonali stabbilita fl-Artikolu 267 TFUE, hija biss il-qorti nazzjonali, li quddiemha tkun tressqet il-kaw?a u li g?andha tassumi r-responsabbiltà tad-de?i?joni ?udizzjarja li g?andha ting?ata, li g?andha tevalwa, fid-dawl tal-karatteristi?i tal-kaw?a, kemm in-ne?essità ta' de?i?joni preliminari sabiex tkun tista' tag?ti s-sentenza tag?ha kif ukoll ir-rilevanza tad-domandi li hija tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja. Konsegwentement, peress li d-domandi mag?mula jirrigwardaw l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni, il-Qorti tal-?ustizzja hija, b?ala regola ?enerali, marbuta tag?ti de?i?joni (sentenza tal-5 ta' Marzu 2019, Eesti Pagar, C?349/17, EU:C:2019:172, punt 47).

46 Minn dan isegwi li d-domandi relatati mal-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mag?mula mill-qorti nazzjonali fil-kuntest tal-qafas regolamentari u fattwali li hija tiddefinixxi ta?t ir-responsabbiltà tag?ha stess, u li l-e?attezza tag?hom ma g?andhiex ti?i vverifikata mill-Qorti tal-?ustizzja, jibbenefikaw minn pre?unzjoni ta' rilevanza. Ir-rifjut, mill-Qorti tal-?ustizzja, ta' talba mressqa minn qorti nazzjonali huwa possibbli biss meta jkun jidher b'mod manifest li l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni mitluba ma g?andha ebda rabta mar-realtà jew mas-su??ett tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali, meta l-problema tkun ta' natura ipotetika jew inkella meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex il-punti ta' fatt u ta' li?i ne?essarji sabiex tirrispondi b'mod utli g?ad-domandi li jkunu sarulha (sentenza tat-23 ta' Jannar 2019, M.A. *et*, C?661/17, EU:C:2019:53, punt 50).

47 Barra minn hekk, il-Qorti tal-?ustizzja sostniet ripetutament li ma hijiex il-Qorti tal-?ustizzja, fil-kuntest ta' rinviju g?al de?i?joni preliminari, li g?andha tidde?iedi dwar l-interpretazzjoni tad-dispo?izzjonijiet nazzjonali u li g?andha tidde?iedi jekk l-interpretazzjoni li tag?ti l-qorti nazzjonali hijiex korretta, peress li tali interpretazzjoni taqa' fil-kompetenza esklu?iva tal-qrati nazzjonali (sentenzi tas-16 ta' Frar 2017, IOS Finance EFC, C?555/14, EU:C:2017:121, punt 21, kif ukoll tal-14 ta' ?unju 2017, Online Games *et*, C?685/15, EU:C:2017:452, punt 45).

48 Fl-a??ar nett, huwa pa?ifiku li, fil-kuntest tal-Artikolu 267 TFUE, il-Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex ?urisdizzjoni sabiex tapplika r-regoli tad-dritt tal-Unjoni g?al ka? spe?ifiku. G?aldaqstant, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha twettaq il-klassifikazzjonijiet legali ne?essarji g?as-

soluzzjoni tat-tilwima fil-kaw?a prin?ipali. G?all-kuntrarju, hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha tag?ti l-indikazzjonijiet ne?essarji sabiex tiggwidaha f'din l-evalwazzjoni, filwaqt li tifformula mill-?did, jekk ikun il-ka?, id-domanda li tkun saritilha (sentenza tat-2 ta' Lulju 2015, NLB Leasing, C?209/14, EU:C:2015:440, punt 25 u l-?urisprudenza ??itata).

49 F'dan il-ka?, il-Gvern Bulgaru jsostni li l-klaw?ola li tipprevedi kumpens fil-ka? ta' xoljiment tal-kuntratt g?al nuqqas ta' e?ekuzzjoni in?ustifikabbli hija invalida min?abba li tmur kontra l-ordni pubbliku fid-dritt nazzjonali. Madankollu, il-Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex tidde?iedi dwar l-interpretazzjoni tad-dritt nazzjonali, u lanqas ma g?andha ta??erta ru?ha dwar l-e?attezza tal-qafas regolamentari u fattwali ddefinit mill-qorti tar-rinviju.

50 Barra minn hekk, mill-pro?ess quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, kif jirrileva l-Gvern Bulgaru, jirri?ulta li l-kuntratt ta' leasing finanzjarju inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jinkludi g?a?la ta' xiri. Madankollu, ir-riferiment, *prima facie* ?baljat, f'parti tad-domanda preliminari g?all-assenza ta' g?a?la ma huwiex ta' natura li jirrendi d-domanda preliminari mag?mula purament ipotetika. Barra minn hekk, hija l-Qorti tal-?ustizzja, fil-kuntest ta' rinviju g?al de?i?joni preliminari, li g?andha tipprovdi risposta utli lill-qorti tar-rinviju filwaqt li tifformula mill-?did, jekk ikun il-ka?, id-domanda li tkun saritilha.

51 F'dawn i?-?irkustanzi, ir-raba' domanda, li ser titqies mill-Qorti tal-?ustizzja b?ala li tirrigwarda, kif tindika l-qorti tar-rinviju fil-punt 4 tad-digriet tar-rinviju tag?ha, kuntratt ta' leasing finanzjarju b'g?a?la ta' xiri, hija ammissibbli.

Fuq il-mertu

52 Permezz tat-tieni sar-raba' domanda tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju tistaqsi jekk l-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, hemm "xoljiment" jew "nuqqas ta' pagament" li jista' jkun kopert mid-deroga mill-obbligu ta' tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT, previst fil-paragrafu 2 ta' dan l-artikolu, minn na?a, fl-assenza ta' pagament ta' parti mill-kirjiet dovuti ta?t kuntratt ta' leasing finanzjarju g?all-perijodu bejn il-waqfien tal-pagamenti u x-xoljiment tal-kuntratt, sakemm dan ix-xoljiment ma jkollux effett retroattiv, u, min-na?a l-o?ra, fl-assenza ta' pagament ta' kumpens dovut fil-ka? ta' xoljiment qabel i?-?mien tal-kuntratt u li jikkorrispondi g?as-somma tal-kirjiet kollha mhux im?allsa sat-tmiem ta' dan il-kuntratt.

53 L-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT jippermetti lill-Istati Membri, fil-ka? ta' nuqqas ta' pagament totali jew parzjali tal-prezz, li jidderogaw mir-regola mfakkra fil-punt 37 ta' din is-sentenza li abba?i tag?ha huma obbligati li jnaqqsu l-valur taxxabbli kif xieraq kull meta, wara l-konklu?joni ta' tran?azzjoni, parti minn jew il-korrispettiv kollu ma jkunx in?abar mill-persuna taxxabbli.

54 Kif di?à dde?idiet il-Qorti tal-?ustizzja, din il-possibbiltà ta' deroga, li hija strettament limitata g?all-ka?ijiet ta' nuqqas ta' pagament totali jew parzjali, hija bba?ata fuq l-idea li n-nuqqas ta' pagament tal-korrispettiv jista', f'?erti ?irkustanzi u min?abba s-sitwazzjoni ?uridika e?istenti fl-Istat Membru kkon?ernat, ikun diffi?li li ji?i vverifikat jew ikun biss provvi?orju (sentenza tat-23 ta' Novembru 2017, Di Maura, C?246/16, EU:C:2017:887, punt 17).

55 Fil-fatt, in-nuqqas ta' ?las tal-prezz ta' xiri ma jpo??ix lill-partijiet fl-istat li kienu qabel il-konklu?joni tal-kuntratt. Minn na?a, ix-xerrej jibqa', tal-inqas, responsabbli g?all-prezz s?i? inizjalment miftiehem fil-ka? ta' nuqqas ta' pagament totali jew parzjali tal-prezz li jkun fadal fil-ka? ta' nuqqas ta' pagament parzjali. Min-na?a l-o?ra, il-bejjieg? g?andu dejjem, b?ala prin?ipju, id-dejn tieg?u u jista' jinvoka dan il-fatt f'qorti (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Ottubru 2017, Lombard Ingatlan Lízing, C?404/16, EU:C:2017:759, punt 29).

56 F'dawn i?-?irkustanzi, g?alkemm il-kliem "annullament", "ri?oluzzjoni" u "xoljiment" jirreferu g?al sitwazzjonijiet li fihom l-obbligu tad-debitur li j?allas id-dejn tieg?u huwa jew kompletament mitluf jew iffissat f'livell definittiv spe?ifiku, in-nuqqas ta' pagament huwa kkaratterizzat mill-in?ertezza inerenti fin-natura mhux definittiva tieg?u (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-12 ta' Ottubru 2017, Lombard Ingatlan Lízing, C?404/16, EU:C:2017:759, punti 30 u 31).

57 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-kirjiet dovuti g?all-perijodu bejn il-waqfien tal-pagamenti u x-xoljiment tal-kuntratt ta' leasing finanzjarju inkwistjoni, g?andu ji?i rrilevat li, f'dan il-ka?, sid il-kera xolja dan il-kuntratt mis-6 ta' ?unju 2015. Madankollu, peress li x-xoljiment japplika g?all-futur biss, b'applikazzjoni tal-Artikolu 88 ta?-ZZD, l-iskadenzi tal-kuntratt ta' leasing finanzjarju mhux im?allsa mill-kerrej qabel id-data tax-xoljiment g?andhom jibqg?u dovuti u sid il-kera g?andu dejjem, b?ala prin?ipju, id-dejn tieg?u li jista' jinvoka f'qorti.

58 G?aldaqastant, it-tnaqqis korrispondenti tal-valur taxxabbli tal-VAT fil-ka? ta' xoljiment previst fl-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT ma japplikax g?al tali dejn, li ma huwiex affettwat mix-xoljiment tal-kuntratt ta' leasing finanzjarju.

59 Minn dan jirri?ulta li l-assenza ta' pagament ta' parti mill-iskadenzi dovuti g?all-perijodu qabel ix-xoljiment tal-kuntratt jikkostitwixxi ka? ta' nuqqas ta' pagament parzjali, fis-sens tal-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, li abba?i tieg?u l-Istat Membru kkon?ernat jista', kif jirri?ulta mill-punti 53 u 54 ta' din is-sentenza, je?er?ita possibbiltà ta' deroga tieg?u mill-obbligu ta' tnaqqis tal-valur taxxabbli previst fil-paragrafu 2 ta' dan l-artikolu.

60 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li dispo?izzjoni nazzjonali li, fil-lista tas-sitwazzjonijiet li fihom il-valur taxxabbli ji?i mnaqqas, ma tinkludix dik tan-nuqqas ta' pagament tal-prezz tat-tran?azzjoni g?andha ti?i kkunsidrata b?ala r-ri?ultat tal-e?er?izzju, mill-Istat Membru, tal-possibbiltà ta' deroga li ?iet mog?tija lilu skont l-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT (sentenza tal-15 ta' Mejju 2014, Almos Agrárkülkereskedelmi, C?337/13, EU:C:2014:328, punt 24).

61 Madankollu, il-qorti tar-rinviju tiddikjara li d-dritt Bulgaru ma jinkludix dispo?izzjonijiet li jippermettu t-tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT fil-ka? ta' nuqqas ta' pagament, peress li l-Artikolu 115 ta?-ZDDS jipprevedi tali korrezzjoni biss fil-ka? ta' annullament jew ta' xoljiment. G?aldaqstant, ir-Repubblika tal-Bulgarija g?andha titqies li e?er?itat il-possibbiltà ta' deroga tag?ha mill-obbligu ta' tnaqqis tal-valur taxxabbli fil-ka? ta' nuqqas ta' pagament, b'tali mod li sid il-kera ma jkunx jista' jinvoka tali dritt.

62 Madankollu, l-in?ertezza ta' rkupru tal-ammonti dovuti tista' ti?i kkunsidrata, skont il-prin?ipju ta' newtralità fiskali, billi l-persuna taxxabbli ti?i m?a??da mid-dritt tag?ha g?al tnaqqis fil-valur taxxabbli sakemm id-dejn ma jkunx definittivament irrekuperabbli. I?da tista' tittie?ed inkunsiderazzjoni wkoll billi jing?ata t-tnaqqis meta l-persuna taxxabbli tipprova li hemm probabbiltà ra?onevoli li d-dejn ma huwiex ser jit?allas, bir-riskju li l-valur taxxabbli ji?i evalwat mill-?did u jkun og?la fil-ka? fejn il-?las isir minkejja kollox. Huma l-awtoritajiet nazzjonali li g?andhom jiddeterminaw, fl-osservanza tal-prin?ipju ta' proporzjonalità u ta?t l-ist?arri? ta' qorti, il-provi ta' tul esti? probabbli tan-nuqqas ta' ?las li g?andhom ji?u pprovduti mill-persuna taxxabbli skont il-partikolaritajiet tad-dritt nazzjonali applikabbli. Tali metodu huwa wkoll effettiv sabiex jintla?aq l-

g?an inti? filwaqt li huwa inqas restrittiv g?all-persuna taxxabbli, li ti?gura l-prefinanzjament tal-VAT billi ti?borha f'isem l-Istat (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-23 ta' Novembru 2017, Di Maura, C?246/16, EU:C:2017:887, punt 27).

63 F'dan ir-rigward, ?ie de?i? li tali konstatazzjoni tapplika iktar u iktar fil-kuntest ta' le?i?lazzjoni nazzjonali li meta ti?i applikata, i?-?ertezza li d-dejn definittivament ma jistax jin?abar tkun tista' tinkiseb biss, fil-prattika, wara bejn wie?ed u ie?or g?axar snin. Tali terminu huwa, fi kwalunkwe ka?, ta' natura li jikkaw?a lill-imprendituri, meta jkollhom quddiemhom sitwazzjoni ta' nuqqas ta' ?las ta' fattura, ?vanta?? f'termini ta' likwidità meta mqabbla mal-kompetituri tag?hom fi Stati Membri o?ra li huma manifestament ta' natura li jfixklu l-g?an ta' armonizzazzjoni fiskali inti? mid-Direttiva dwar il-VAT (sentenza tat-23 ta' Novembru 2017, Di Maura, C?246/16, EU:C:2017:887, punt 28).

64 F'dan il-ka?, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-kerrej waqaf i?allas l-iskadenzi dovuti minn April 2009, ji?ifieri kwa?i disa' snin fid-data tad-de?i?joni tar-rinviju. Issa, mill-kunsiderazzjonijiet pre?edenti jirri?ulta li l-assenza ta' rkupru mill-persuna taxxabbli tal-ammonti dovuti lilha tul perijodu esti? iwassal sabiex ji?i kkunsidrat li te?isti probabbiltà ra?onevoli li d-dejn ma huwiex ser jit?allas, fatt li g?andu ji?i ?gurat mill-awtoritajiet nazzjonali, ta?t l-ist?arri? tal-qorti, fid-dawl tal-provi prodotti g?al dan il-g?an.

65 F'dawn i?-?irkustanzi, peress li l-possibbiltà ta' deroga prevista fl-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT ma hijiex inti?a sabiex ti??ieled l-in?ertezza marbuta mal-irkupru tal-ammonti dovuti, hija ma tistax ti?i applikata f'sitwazzjoni b?al din inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, bla ?sara g?all-possibbiltà li l-valur taxxabbli jista' ji?i evalwat mill-?did u jkun og?la fil-ka? fejn il-?las isir minkejja kollox.

66 Fir-rigward, fit-tieni lok, tal-kumpens dovut fil-ka? ta' xoljiment qabel i?-?mien tal-kuntratt, mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-kuntratt ta' leasing finanzjarju kien jistipula li sid il-kera seta' je?i?i mill-kerrej, fil-ka? ta' xoljiment min?abba nuqqas ta' e?ekuzzjoni in?ustifikabbli, il-pagament ta' kumpens ugwali g?as-somma tal-kirjiet kollha mhux im?allsa g?at-tul kollu tal-kuntratt, imnaqqas bil-valur residwu tal-assi u tat-tariffa annwali kkalkolata abba?i tar-rata ta' interessi applikabbli g?all-finanzjament tat-tran?azzjoni. Minn dan jirri?ulta li l-iskadenzi tal-kuntratt ta' leasing finanzjarju jistg?u jitqiesu b?ala dovuti biss wara d-data tax-xoljiment tieg?u, su??ett g?all-applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet nazzjonali kuntrarji.

67 F'dan ir-rigward, id-Direktor, il-Gvern Bulgaru u l-Kummissjoni Ewropea jsostnu li l-pagament miftiehem b?ala kumpens ma jikkostitwixxix realment kumpens ta' xoljiment, i?da r-remunerazzjoni tat-tran?azzjoni li hija s-su??ett tal-kuntratt u hija su??etta b?ala tali g?all-VAT.

68 G?andu jitfakkar ukoll li skont l-Artikolu 2(1)(a) u (c) tad-Direttiva dwar il-VAT, huma su??etti g?all-VAT il-provvisti ta' o??etti u l-provvisti ta' servizzi bi ?las fit-territorju ta' Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali.

69 G?al dan il-g?an, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-klassifikazzjoni ta' "tran?azzjoni bi ?las" tippre?upponi biss l-e?istenza ta' rabta diretta bejn il-provvista ta' o??etti jew il-provvista ta' servizzi u korrispettiv effettivament ir?evut mill-persuna taxxabbli. Tali rabta diretta hija stabbilita meta jkun hemm relazzjoni legali bejn il-prestatarju u l-benefi?jarju li matulha jkun hemm skambju ta' servizzi re?ipro?i, fejn ir-remunerazzjoni li jir?ievi l-prestatarju tkun il-korrispettiv effettiv tas-servizz mog?ti lill-benefi?jarju (sentenza tal-10 ta' Jannar 2019, A, C?410/17, EU:C:2019:12, punt 31).

70 B'mod iktar partikolari, ?ie de?i? li l-ammont predeterminat ir?evut minn operatur ekonomiku f'ka? ta' xoljiment qabel i?-?mien mill-klijent tieg?u, jew g?al ra?uni imputabbli lil dan tal-a??ar, ta'

kuntratt ta’ provvista ta’ servizzi li jistabbilixxi perijodu minimu ta’ impenn, liema ammont jikkorrispondi g?all-ammont li dak l-operatur kien jir?ievi matul il-bqija tal-perijodu msemmi fl-assenza ta’ tali xoljiment, g?andu jitqies b?ala remunerazzjoni g?al provvista ta’ servizzi mwettqa bi ?las u su??etta b?ala tali g?all-VAT, minkejja li tali xoljiment jimplika d-di?attivazzjoni tal-prodotti u servizzi previsti mill-kuntratt qabel it-tmiem tal-perijodu minimu ta’ impenn miftiehem (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta’ Novembru 2018, MEO – Serviços de Comunicações e Multimédia, C?295/17, EU:C:2018:942, punti 12, 45 u 57).

71 F’dan il-ka?, fir-rigward qabelxejn, tal-kundizzjoni relatata mal-e?istenza ta’ servizzi re?ipro?i li jistabbilixxu rabta diretta bejn is-servizz mog?ti u l-korrispettiv ir?evut, g?andu ji?i rrilevat li l-pagament, b?ala kumpens ta’ xoljiment, tal-iskadenzi inkwistjoni huwa element kostituttiv tal-kuntratt sa fejn l-e?istenza tar-rabta legali li torbot lill-partijiet tiddependi fuq il-pagament tal-imsemmija skadenzi.

72 Fil-fatt, mill-elementi li g?andha l-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li, fil-kuntest tal-kuntratt ta’ leasing finanzjarju inkwistjoni, sid il-kera kien intrabat li jixtri bi??a art indikata mill-kerrej, li jibni binja fuq din l-art u li jqieg?ed dan kollu g?ad-dispo?izzjoni tal-kerrej. Min-na?a tieg?u, il-kerrej kellu j?allas kera mensili ta’ EUR 833.78 g?al 132 xahar, ji?ifieri ?dax-il sena, b’tali mod li ti?i ffinanzjata t-tran?azzjoni skont l-iskeda annessa ma’ dan il-kuntratt. Permezz ta’ ftehim tad-29 ta’ Ottubru 2010, il-partijiet ikkonstataw barra minn hekk li l-bini tal-proprjetà mikrija kien tlesta.

73 Barra minn hekk, l-ammont dovut fil-ka? ta’ xoljiment tal-kuntratt qabel i?-?mien miftiehem jikkorrispondi biss, kif ?ie indikat fil-punt 66 ta’ din is-sentenza, g?as-somma tal-kirjiet kollha mhux im?allsa g?at-tul kollu tal-kuntratt. Huma esklu?i minnu kemm it-tariffa annwali kkalkulata fuq il-ba?i tar-rati ta’ interessi applikabbli g?all-finanzjament tat-tran?azzjoni, kif ukoll il-valur residwu tal-assi li kien ikun dovut biss fil-ka? ta’ revoka tal-g?a?la. G?aldaqstant, il-?las tal-ammont dovut fil-ka? ta’ xoljiment qabel i?-?mien tal-kuntratt jippermetti lil sid il-kera jir?ievi l-istess d?ul li kien jir?ievi fl-assenza tieg?u. Minn dan isegwi li, fil-kuntest ta’ kuntratt tat-tip b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, ix-xoljiment ma jbiddilx ir-realtà ekonomika tar-relazzjoni kuntrattwali.

74 G?alhekk, g?andu ji?i kkunsidrat li, f’kuntratt b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-korrispettiv tal-ammont im?allas mill-kerrej lil sid il-kera huwa kkostitwit mid-dritt tal-kerrej li jibbenefika mill-e?ekuzzjoni, minn dan l-operatur, tal-obbligi spe?ifi?i li jirri?ultaw mill-kuntratt, anki jekk il-kerrej ma jixtieqx jew ma jistax je?er?ita dan id-dritt g?al ra?uni imputabbli lilu. Fil-fatt, huwa irrilevanti jekk il-kerrej kellux jew le l-proprjetà mid-data tax-xoljiment tal-kuntratt, sakemm sid il-kera po??a lill-kerrej f’po?izzjoni li jkun jista’ jibbenefika mis-servizzi li jirri?ultaw mill-kuntratt, u dan peress li l-waqfien tag?hom ma huwiex attribwibbli lilu.

75 F’dak li jirrigwarda l-kundizzjoni li l-ammonti m?allsa jikkostitwixxu l-korrispettiv effettiv g?al servizz individwabbli, g?andu jitfakkar li, f’sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-obbligi ta’ sid il-kera u l-ammont iffatturat lill-kerrej fil-ka? ta’ xoljiment qabel i?-?mien tal-kuntratt kienu ddeterminati fil-mument tal-konklu?joni ta’ dan il-kuntratt. Barra minn hekk, l-ammont dovut fil-ka? ta’ xoljiment qabel i?-?mien jikkorrispondi g?all-ammont totali tal-pagamenti mensili dovuti, li jsiru immedjatament e?i?ibbli ming?ajr ma tinbidel ir-realtà ekonomika tar-relazzjoni kuntrattwali.

76 Minn dan jirri?ulta li l-ammont dovut fil-ka? ta’ xoljiment minn qabel g?andu jitqies b?ala parti integrali mill-ammont totali li l-kerrej kien intrabat li j?allas g?all-e?ekuzzjoni, minn sid il-kera, tal-obbligi kuntrattwali tieg?u.

77 Il-fatt li l-amministrazzjoni fiskali Bulgara kkalkulat il-VAT fuq valur taxxabbli ugwali g?as-somma tal-kirjiet kollha dovuti tul il-perijodu s?i? tal-kuntratt, li jidher li ma ?iex ikkontestat minn Bulus, jikkonferma li l-ammonti inkwistjoni jikkostitwixxu l-korrispettiv ta’ servizz awtonomu u individwabbli.

78 Konsegwentement, kumpens ta’ xoljiment b?al dak inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali g?andu jitqies li jikkostitwixxi r-remunerazzjoni g?at-tran?azzjoni li hija s-su??ett tal-kuntratt ta’ leasing finanzjarju u huwa su??ett b?ala tali g?all-VAT.

79 G?alhekk, huwa me?tie? li ji?i ddeterminat jekk hemmx “xoljiment” jew “nuqqas ta’ pagament”, fis-sens tal-Artikolu 90(1) tad-Direttiva dwar il-VAT, fl-assenza ta’ pagament tal-iskadenzi li jikkorrispondu g?as-somma tal-kirjiet kollha mhux im?allsa mix-xoljiment sat-tmiem tal-kuntratt.

80 Kif jirri?ulta mill-punt 66 ta’ din is-sentenza, tali ammonti jistg?u jitqiesu b?ala dovuti, b’tali mod li sid il-kera dejjem g?andu, b?ala prin?ipju, id-dejn tieg?u u jista’ jinvoka dan il-fatt f’qorti. Fil-fatt, l-irkupru tal-iskadenzi dovuti g?all-perijodu wara x-xoljiment tal-kuntratt huwa, *prima facie*, in?ert.

81 Barra minn hekk, peress li l-persuna taxxabbli turi l-e?istenza ta’ probabbiltà ra?onevoli li d-dejn korrispondenti g?all-iskadenzi dovuti qabel ix-xoljiment tal-kuntratt ma huwiex ser jit?allas, fid-dawl tal-assenza ta’ rkupru tal-ammonti dovuti matul kwa?i disa’ snin, li hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika, g?andu ji?i kkunsidrat, f’tilwima b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tali probabbiltà tapplika wkoll g?all-iskadenzi dovuti wara x-xoljiment tal-kuntratt.

82 F’dawn i?-?irkustanzi, il-possibbiltà ta’ deroga, prevista fl-Artikolu 90(2) tad-Direttiva dwar il-VAT, ma tistax ti?i applikata g?all-perijodu sussegwenti g?ax-xoljiment tal-kuntratt, bla ?sara g?all-possibbiltà li l-valur taxxabbli ji?i evalwat mill-?did u jkun og?la fil-ka? fejn il-?las isir minkejja kollox.

83 Minn dan isegwi li r-risposta g?at-tieni sar-raba’ domanda g?andha tkun li l-Artikolu 90 tad-Direttiva dwar il-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li, f’sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-assenza ta’ pagament ta’ parti mill-kirjiet dovuti ta?t kuntratt ta’ leasing finanzjarju g?all-perijodu bejn il-waqfien tal-pagamenti u x-xoljiment mhux retroattiv tal-kuntratt, minn na?a, u l-assenza ta’ pagament ta’ kumpens dovut fil-ka? ta’ xoljiment qabel i?-?mien tal-kuntratt u li jikkorrispondi g?as-somma tal-kirjiet kollha mhux im?allsa sat-tmiem ta’ dan il-kuntratt, min-na?a l-o?ra, jikkostitwixxu ka? ta’ nuqqas ta’ pagament li jista’ ji?i kopert mid-deroga mill-obbligu ta’ tnaqqis tal-valur taxxabbli tal-VAT, prevista fit-tieni paragrafu ta’ dan l-artikolu, sakemm il-persuna taxxabbli ma tipprovax probabbiltà ra?onevoli li d-dejn ma huwiex ser jit?allas, li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.

Fuq l-ispejje?

84 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 90(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta’ Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud g?andu ji?i interpretat fis-sens li jippermetti, fil-ka? ta’ xoljiment ta’ kuntratt ta’ leasing finanzjarju, tnaqqis tal-valur taxxabbli tat-taxxa fuq il-valur mi?jud ikkalkulat fuq il-ba?i ta’ rata fissa permezz ta’ avvi? ta’ revi?joni fuq il-kirjiet**

kollha dovuti tul il-perijodu s?i? tal-kuntratt, meta dan l-avvi? ta' revi?joni jkun da?al fis-se?? u g?alhekk jikkostitwixxi "att amministrattiv stabbli" li jikkonstata dejn fiskali b'applikazzjoni tad-dritt nazzjonali.

2) **L-Artikolu 90 tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li, f'sitwazzjoni b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-assenza ta' pagament ta' parti mill-kirjiet dovuti ta?t kuntratt ta' leasing finanzjarju g?all-perijodu bejn il-waqfien tal-pagamenti u x-xoljiment mhux retroattiv tal-kuntratt, minn na?a, u l-assenza ta' pagament ta' kumpens dovut fil-ka? ta' xoljiment qabel i?-?mien tal-kuntratt u li jikkorrispondi g?as-somma tal-kirjiet kollha mhux im?allsa sat-tmiem ta' dan il-kuntratt, min-na?a l-o?ra, jikkostitwixxu ka? ta' nuqqas ta' pagament li jista' ji?i kopert mid-deroga mill-obbligu ta' tnaqqis tal-valur taxxabbli tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, prevista fit-tieni paragrafu ta' dan l-artikolu, sakemm il-persuna taxxabbli ma tipprovax probabbiltà ra?onevoli li d-dejn ma huwiex ser jit?allas, li g?andu ji?i vverifikat mill-qorti tar-rinviju.**

Firem

*	Lingwa tal-kaw?a: il-Bulgaru.